

DIKTÁTY

trochu jinak

pro 8. a 9. třídu ZŠ

přečti si text

*procvičuj
gramatické jevy*

*napiš diktát
na jedničku*

Růžena Hníková
Martina Chloupková
Ilustroval Aleš Čuma

 FRAGMENT

Diktáty trochu jinak pro 8. a 9. třídu ZŠ

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

Růžena Hníková, Martina Chloupková
Diktáty trochu jinak pro 8. a 9. třídu ZŠ – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

DIKTÁTY

trochu jinak

pro 8. a 9. třídu ZŠ

Růžena Hníková
Martina Chloupková
Ilustroval Aleš Čuma

Obsah

Pravopis velkých písmen	6
Pravopis slov přejatých	13
Pravopis cizích vlastních jmen	16
Pravopis cizích vlastních jmen	20
Vyjmenovaná slova (problematické jevy)	24
Přejatá cizí obecná jména	27
Podstatná jména	30
Přídavná jména	34
Bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně	38
Spodoba znělosti – výjimky	40
Shoda přísudku s několikanásobným podmětem	43
Řeč přímá a nepřímá	45
Souvětí souřadné	48
Čárka před a	51
Interpunkce – celkové shrnutí	54
Souhrnný diktát	56
Přechodník přítomný – nedokonavá slovesa	59
Přechodník minulý – dokonavá slovesa	62
Řešení	64

Seznam použité literatury:

Pavel, O. *Jak jsem potkal ryby*. Praha: HAK, 2002.

Pennac, D. *Učení mučení*. Praha: Baobab, 2014.

Žáček, J., Born, A. *Chytrolíni z Hloupětína*. Praha: Slovart, 2016.

Milí žáci, učitelé, rodiče a uživatelé této publikace,

dostává se Vám do rukou příručka, která usnadní náročnou cestu pravopisem. Pokud se opravdu chcete naučit psát bez chyb, nezbývá Vám nic jiného než procvičovat, opakovat a ujasňovat si nejasnosti. Doufáme, že diktáty a jednotlivá cvičení budou pro Vás oporou. Každá kapitola obsahuje diktát a cvičení vhodná ke zvládnutí pravopisného jevu. Doporučujeme nejdříve pozorně přečíst celý diktát, vyřešit jednotlivá cvičení a teprve potom si diktát napsat. Správnost svých výsledků si můžete ověřit v řešení. Celou knížkou Vás budou doprovázet postavičky chlapce a dívky, abyste na to nebyli úplně sami. U jednotlivých diktátů najdete velmi stručné poučení nebo poznámku o pravopisném jevu. Tato publikace navazuje na stejnojmenné diktáty pro 6. a 7. ročník.

Přejeme Vám mnoho úspěchů!

Pravopis velkých písmen

Naše největší knihovna

Největší českou knihovnou je Národní knihovna se sedmi miliony svazky. Celý její oficiální název je Národní knihovna České republiky a nachází se v Praze na Starém Městě. Jeden z možných vstupů do ní je z Mariánského náměstí. Další možný vstup je z Karlovy ulice. Třetí vstup, z Křižovnické ulice poblíž kostela Nejsvětějšího Salvátora, je v současné době uzavřen. Národní knihovna leží v areálu Klementina. Klementinum je světoznámý barokní areál, bývalá jezuitská kolej. Z dějepisu víte, že jezuitský řád založil svatý Ignác z Loyoly. V areálu Klementina jsou dvě nádvoří: Révové nádvoří a Studentské nádvoří a ještě jeden dvůr, jmenuje se Hospodářský. Znamějši než nádvoří jsou ale v Klementinu Zrcadlová kaple, Astronomická věž a Barokní sál.

(cca 120 slov)

Národní muzeum

Národní knihovna

Památník národního písemnictví

Univerzita Karlova x Karlova univerzita

Městská knihovna v Příbrami

1. Napiš správně názvy knihoven:

MĚSTSKÁ KNIHOVNA V TÝNIŠTI NAD ORLICÍ, MÍSTNÍ LIDOVÁ
KNIHOVNA V PANENSKÝCH BŘEŽANECH, MORAVSKÁ ZEMSKÁ
KNIHOVNA, NÁRODNÍ KNIHOVNA ČESKÉ REPUBLIKY, KNIHOVNA
PAMÁTNÍKU NÁRODNÍHO PÍSEMNICTVÍ

2. Napiš správně názvy knih (a připomeň si jejich autora):

BYLO NÁS PĚT

KDO CHYTÁ V ŽITĚ

DĚTI Z BULLERBYNU

NA VÝCHOD OD RÁJE

DÍVKA S POMERANČI

NA ZÁPADNÍ FRONTĚ KLID

JAK SE TRIVÓJ SMRSKL

STAŘEC A MOŘE

3. Napiš správně:

kaple svaté kateřiny

prašná brána

černá věž

věž daliborka

smetanova síň obecního domu

vladislavský sál na pražském hradě

bazilika svatého jiří na pražském hradě

náměstí jiřího z poděbrad

náměstí republiky

stanice metra náměstí republiky

park hrdinů

stanice trolejbusu park hrdinů

4. Ověř si své znalosti o Praze a doplň:

Vladislavský ražského hradu

Matyášova na ražském hradě

..... ražský hrad za vlády agellonců a za vlády rvních absburků

bazilika Petra a Pavla na yšehradě

..... rašnou věž neboli ihulku na ražském hradě si nikdo nesplete

s rašnou ránou na tarém ěstě.

Stavovské v Praze se dříve nazývalo

5. Vyber (zakroužkuj) správnou variantu:

Kostel N/nejsvětějšího S/salvátora na S/starém M/městě v P/praze se často všem P/pražanům i N/nepražanům plete s K/kostelem S/svatého S/salvátora, který se rovněž nachází na S/starém M/městě.

J/jezuitský řád založil I/ignác z L/loyoly roku 1534. Hrad L/loyola leží poblíž města S/san S/sebastian v Baskicku. Baskicko je region na S/severu Š/španělska. Jezuitský řád se oficiálně nazýval a nazývá T/tovaryšstvo J/ježíšovo, příslušníci jeho řádu jsou známi jako J/jezuité.

6. Zakroužkuj správně velká písmena u pražských památek:

NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR
KLEMENTINUM A JEHO ČÁSTI: RÉVOVÉ NÁDVOŘÍ, STUDENTSKÉ
NÁDVOŘÍ, HOSPODÁŘSKÝ DVŮR, ZRCADLOVÁ KAPLE,
ASTRONOMICKÁ VĚŽ, BAROKNÍ SÁL
STARÉ MĚSTO
MARIÁNSKÉ NÁMĚSTÍ
KARLOVA ULICE
KŘÍŽOVNICKÁ ULICE
KOSTEL NEJSVĚTĚJŠÍHO SALVÁTORA

7. Napiš podle pokynů (nebo si zasoutěž se spolužáky):

- a) Napiš co nejvíce dvouslovných vlastních jmen, která označují názvy pohoří:
- b) Napiš co nejvíce vlastních jmen, která označují názvy řek:
- c) Napiš co nejvíce vlastních jmen, kterými můžeš pojmenovat slunce:
- d) Napiš co nejvíce zemí/států, které začínají na písmeno R:
- e) Napiš co nejvíce měst, která začínají na písmeno Z:

8. A teď si napiš náš diktát:

Procházka starou Prahou 2

Všichni znáte pražský Karlův most, dříve nazývaný Kamenný. Asi také víte, že zhruba na jeho místě stával kdysi most Juditin. Judita byla manželka přemyslovského knížete Vladislava II. Znáte jména obou věží, jejichž branami se na Karlův most vstupuje? Můžete je odvodit od dvou pražských čtvrtí, které most spojuje. Tedy od Starého Města a Malé Strany. Jsou to Staroměstská mostecká věž a Malostranská mostecká věž. Když se od paty Staroměstské mostecké věže podíváte v den po letním slunovratu směrem k západu, slunce zapadá přesně nad hrobkou Přemyslovců, tedy nad katedrálou svatého Víta na Pražském hradě. Znáte ještě jiné sochy stojící na Karlově mostě kromě sochy rytíře Bruncvíka a sochy svatého Jana Nepomuckého?

(cca 115 slov)

názvy městských čtvrtí:

Staré Město (pražské)

Malá Strana

církevní stavby:

kostel sv. Martina ve zdi

kaple svatého Kříže

1. Dopln velká/malá písmena v názvech památek. Spoj památky a kraje:

.....hrámvatéarbory vutnéoře	Olomoucký kraj
.....otundavatéhoartina	Ústecký kraj
.....azilikaavštíveníannyarie	Středočeský kraj
.....ostelvatéhoomášepoštola v Brně	Jihočeský kraj
.....chwarzenberskýlavebníanál	
(dřívewarzenberský průplav)	Jihomoravský kraj
.....loupejsvětějšírojice aostel	
.....ovýšenívatéhoříže v Kadani	kraj Hlavní město Praha

2. Označ, zda platí následující:

Správné názvy věží z diktátu jsou staroměstská Mostecká věž a malostranská Mostecká věž, nikoli Staroměstská mostecká věž, Malostranská mostecká věž.

ano ☐ ne ☐

Píšeme Karlův most, popřípadě most Karlův.

ano ☐ ne ☐

Píšeme Staré město a Malá strana, nikoli Staré Město a Malá Strana

ano ☐ ne ☐

Píšeme Chrám Svatého Víta, Kostel Svaté Ludmily, Kaple Svaté Magdalény.

ano ☐ ne ☐

Píšeme park Hrdinů, most Barikádníků, náměstí Míru, nikoli Park Hrdinů, Most Barikádníků, Náměstí Míru.

ano ☐ ne ☐

Píšeme ulice K Sadu, ulice U Nádrže, ulice Pod Třešňovkou, nikoli ulice K sadu, ulice U nádrže, ulice Pod třešňovkou.

ano ☐ ne ☐

Píšeme stanice metra Náměstí Míru, stanice trolejbusu Park Svobody, stanice tramvaje Most Svornosti, nikoli stanice metra náměstí Míru, stanice trolejbusu park Svobody, stanice tramvaje most Svornosti.

ano ☐ ne ☐

3. Dopln chybějící slova a velká/malá písmena.

Výrazy, které neznáš, si dohledej:

.....svaté Kateřiny ve Znojmě

.....svatého Václava v horní částiáclavského

.....áměstí v Praze

.....istra Jana Husa v Hořicích vodkrkonoší

.....vatých Cyrila a Metoděje v Třebíči
ejsvětějšírojice v Zákupcích nebo v Jáchymově
 Dvořákovapražského Rudolfa
 hala Fantovy budovy, dnes Fantovana Hlavním
v Praze
 SmetanovaObecního domu v Praze
vatéhoříže na Karlštejně

- 4. Doplně názvy míst/památek s pomocí nápovědy pod cvičením.
 Pozor, slova v nápovědě jsou v prvním pádě, přídavná jména –
 pokud nejsou součástí sousloví – jsou v mužském rodě:**

Třetí pražská defenestrace proběhla roku 1618 z oken
na
 Kostel
 v Mostě proslul svoji přepravou po kolejích o 841 metrů.
kostelJana Nepomuckého na
hoře u městanad Sázavou
 je vrcholným výtvozem Jana Blažeje Santiniho-Aichela.
 Renesančnív
 v Praze má půdorys pěticípé hvězdy. Uvnitř je umístěna expozice o bitvě
 naTa se odehrála roku 1620.
 České Budějovice leží vpánvi. Jsou známé svým
 náměstím, které mápůdorys. Náměstí dostalo
 název po svém zakladateli, známém českém králi

NANEBEVZETÍ

OTAKAR

ČTVERCOVÝ

PRAŽSKÝ HRAD

HORA

ZELENÝ

KRÁLOVSKÁ OBORA nebo OBORA HVĚZDA

LETOHRÁDEK

LUDVÍKŮV PALÁC

SVATÝ

ČESKOBUDĚJOVICKÝ

PŘEMYSL

MARIE

POUTNÍ

ŽDÁR

DRUHÝ

BÍLÝ

PANNA